

РЕШЕНИЕ

№ 623

гр. Благоевград, 21.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на втори ноември през две
хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Петър Узунов

Членове: Вера Коева
Емилия Дончева

при участието на секретаря Катерина Пелтекова
като разгледа докладваното от Вера Коева Въззивно гражданско дело №
20231200500557 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Постъпила е въззивна жалба с вх. вх.№3289/05.04.2023г., подадена от Г.
А. К., АК - Благоевград, служебен адрес: гр. П., ул. „**“, в качеството на
особен представител на ответника К. Д. П., ЕГН *****, с адрес: гр. П.,
ул. „**“ против Решение №97/03.04.2023г., постановено по гр.д. № 49/2022 г.
по описа на РС П..

Във въззивната жалба се излагат подробни съображения, че решението е
неправилно, постановено при допуснати съществени нарушения на чл. 236,
ал. 2 ГПК, представляващи липса на мотиви относно кредитиране на
заклучението на вещото лице и обстоятелствата, въз основа на които е приел,
че искът е доказан по размер. Твърди се анализиране само на представените
от ищеца доказателства, при липса на произнасяне по всички възражения на
ответника и оспорванията му по доказателствата.

Оспорват се изводите на съда относно възражението на ответника за
погасяване на спорното вземане при общата давност по чл.110 ЗЗД.

Иска се отмяна изцяло на обжалваното решение като въззивният съд да
се произнесе по направените възражения и искания, по които
първоинстанционният съд не се е произнесъл. Иска се присъждане на
сторените във въззивното производство разноски, ведно с възнаграждение за
особения представител на въззивника. Не се правят доказателствени искания.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК не е депозиран писмен отговор от страна
на въззиваемия.

Страните, редовно призовани, не се явяват. С писмени становища чрез
пълномощници, поддържат въззивната жалба, съответно отговора към нея,
като при въззивната проверка не са събрани нови доказателства.

За да се произнесе по същество на предявената въззивна жалба, съдът взе предвид следното от фактическа и правна страна:

Производството е образувано по искова молба от ЗАД "Армеец" АД, ЕИК: 121076907, с която против К. Д. П. е предявен осъдителен иск – за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 2 923,74 лева, дължимо застрахователно обезщетение по регресна претенция, заедно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

Ищецът е обосновал правния си интерес от предявяване на иска с твърденията, че на 16.12.2015 г. на ул.* в гр.П., около 00,30 часа е настъпило ПТП, предизвикано от противоправното и виновно поведение на ответника като неправоспособен водач на л.а. "Фолксваген Голф", който поради несъобразена скорост губи контрол върху управлението от него автомобил и се удря в друг автомобил, отскача вдясно и се блъска в неподвижно препятствие извън платното за движение, след което се удря в паркиран л.а. "Пежо 307 СС" с ДК № Е ** ВВ, като му нанася имуществени вреди. Изтъкнато е, че ищцовото дружество, в качеството си на застраховател на пострадалия автомобил, е образувало преписка по щета № 24215030100113 и е изплатило обезщетение в размер на 2 913,74 лева, като са направени и обичайни разноски за ликвидация в размер на 10 лева, или общо 2 923,74 лева, тъй като към датата на застрахователното събитие, л.а. "Пежо" е имало валидна имуществена застраховка „Каско на МПС“ с полица № 0306X159717. При тези факти обосновава регресната си претенция срещу причинителя на вредата, на основание, че водачът К. П. не притежава свидетелство за управление на МПС, както и че управлява МПС-то след употреба на алкохол над 1,2 промила.

Ответната страна, чрез особен представител, е оспорила иска. Оспорва се, че ответната страна е причинител на щетите, оспорва се виновно поведение на ответника и липса на причинна връзка между неговите действия и нанесените вреди върху лек автомобил марка „Пежо“. Оспорва се и размера на иска. Прави се възражения за погасяване на вземането по общата пет годишна давност.

С обжалваното решение искът е уважен, като ответникът е осъден да заплати на ищцовото дружество сумата от 2 923,74 лева, дължимо застрахователно обезщетение по регресна претенция, заедно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба /14.01.2022 г./ до окончателното изплащане на вземането.

За процесното вземане на 21.04.2021г. от ищеца е подадено заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК срещу К. Д. П., по което е образувано ч.гр.д.№ 597/2021г. по описа на РС П.. С Разпореждане № 9258/20.09.2021г. заявлението е отхвърлено, като по заповедното производство на заявителя е указано, че в срока по чл.415, ал.4 ГПК може да предяви осъдителен иск. Съобщението за това е получено от заявителя на 14.12.2021г. и при спазване на едномесечния срок от съобщаването – на 14.01.2022г. от заявителя е предявен осъдителен иск за вземането, предмет на заповедното производство. В осъдителния иск основанието и размера на вземането са идентични с тези в заповедното.

В мотивите си съдът е счел, че са доказани в кумулативност всички елементи на регресното право на застрахователя, като искът е приет за доказан и по размер от съдебно-техническата експертиза.

От анализа на събраните писмени и гласни доказателства, и от приобщената съдебно – авто-техническа експертиза се установява, че на 16.12.2015г. в 00,30 ч. в гр.П., на ул.*, кв.***, К. Динков П. управлявайки лек автомобил „Фолксваген Голф“, рег. № Е ** АР, собственост на Е.А.Х. от с.Д., общ.П., поради движение с несъобразена скорост губи контрол, блъска се в

ППС, отскача в дясно, блъска се в неподвижно препятствие извън пътя и се блъска в лек автомобил марка „Пежо 307 Ц“, собственост на М.Г.С., който е бил паркиран на улицата, при което му е нанесъл следните видими щети: деформация на задна броня и заден десен стоп.

Горните обстоятелства са отразени в представения по делото протокол за ПТП № 1323838/ 16.12.2015 г. на РУ П.. В протокола за ПТП също е отбелязано, че К. П. е управлявал МПС-то като неспособен водач. В протокола за ПТП е отбелязано, че ответната страна, като водач на лек автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № Е ** АР, няма активна застраховка „Гражданска отговорност“ към датата на ПТП и това обстоятелство е установено и от приложената по делото справка проверка за сключена застраховка „Гражданска отговорност“, а увредения автомобил – марка „Пежо 307 Ц“, с рег.№ Е ** ВВ е имал валидно сключена застраховка „ГО“ сключена със ЗК „Армеец“, застрахователна полица № ВГ/11/5002669402 с валидност от 29.10.2015г. до 28.10.2016г.

Като доказателство по делото е приета комбинирана застрахователна полица № 0306X0159717 за застраховки „Каско“ и „Злополука“, от която се установява, че към датата на процесното ПТП - 16.12.2015г., лек автомобил „Пежо 307 Ц“, с рег.№ Е ** ВВ, е имал валидна застраховка „гражданска отговорност“ в ЗАД „Армеец“, със срок на валидност от 30.10.2015 г. до 29.10.2016г.

От доклад по щета № 24215030100113 се установява, че е определено застрахователно обезщетение на собственика на увредения автомобил в размер на 2 913,74 лв.

Застрахователното дружество с възлагателно писмо до автосервиз СЕА Карс ЕООД от 12.01.2016г. е възложило извършване на автосервизни услуги, изразяващи се в извършване на ремонт на увредения автомобил, с рег.№ Е ** ВВ, марка Пежо 307 СС, собственост на М.Г.С., което възлагателно писмо е придружено с опис – калкулация от 18.12.2015г. за извършения от доверения сервиз ремонт е издадена фактура № 0000010324/25.04.2016г. на стойност 2913,74 лв. с ДДС

С платежно нареждане от 20.05.2016г. /л.24 – РС/ застрахователят е изплатил на доверения сервиз, извършил ремонта на увредения автомобил, сумата от 2913,74 лв.

От приложеното и прието по делото писмо от Началника на РУ-П. се установява, че по отношение на ответника К. П. във връзка с настъпилото ПТП са издадени две наказателни постановления - НП № 15-0314-01090/20215 г. по чл.20, ал.2 и чл.150 от ЗДвП и НП № 15-0314- 001091/2015 г. по чл.315 от КЗ, връчени на ответника на 12.02.2016 г., които са обжалвани по надлежния ред.

Като доказателство по делото е прието и заверено копие на Решение № 512/19.07.2016 г., постановено по НАХД № 147/2016г. по описа на РС- П., с което е потвърдено издаденото НП № 15-0314-001091/2015г. по чл.315 от КЗ.

От приетата по делото съдебна авто-техническа експертиза вещото лице описва следния механизъм на протичане на ПТП, установен след анализ на събраните по делото доказателства, а именно: на 16.12.2015 г., около 00:30 часа, в тъмната част на ул.*, в гр.П., ответникът К. Д. П., ЕГН: ***** от гр.П., управлява лек автомобил, марка и модел „Фолксваген Голф“, с рег. № Е ** АР, като последователно се удря в лек автомобил, след което се придвижва вдясно и се удря в неподвижно препятствие извън пътното платно за движение, после се придвижва наляво и се удря в задната част на паркирания лек автомобил, марка и модел „Пежо 307 СС“, с ДК № Е ** ВВ. Вследствие на това ПТП на л.а.Пежо 307 СС, с ДК № Е **ВВ са причинени материални щети. Вещото лице сочи, че на база на протокол за ПТП № 1328838, издаден на 16.12.2015г. от младши автоконтрольор К. Г.Л. за станалото ПТП на

16.12.2015 г. в 00:30 часа на ул. *, в гр.П., и на механизма, който вещото лице е установило, е налице причинно-следствена връзка между процесното ПТП и настъпилите увреждания по лек автомобил, марка и модел „Пежо 307 СС“, с ДК № Е ** ВВ .

Стойността на щетите, нанесени на лек автомобил, марка и модел „Пежо 307 СС“, с ДК № Е ** ВВ , определена към датата на застрахователното събитие по средни пазарни цени, предвид годината му на производство и разноските по ликвидационната дейност, в размер на 2 843,07 лева, от които 2360,89 лв. без ДДС, с ДДС – 2833,07 лв. и 10 лв. разноски за ликвидационна дейност.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Въззивната жалба е депозирана в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК, от легитимирана страна, срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, поради което е процесуално допустима.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси съдът е ограничен от посоченото в жалбата, с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните /т. 1 от ТР № 1 от 09.12.2013 г. по т. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС/.

Обжалваното решение е валидно и допустимо, поради което следва да бъдат обсъдени доводите на жалбоподателя, изложени във въззивната жалба относно правилността му в оспорваната част.

Предявен е осъдителен иск по чл. 422 от ГПК, във вр. с чл. 415, ал. 1, т.3 вр. с ал.3 от ГПК, във вр. с чл. 410 от ГПК, във вр. с чл. 213 от КЗ /отм./, във вр. с чл.274 от КЗ /отм./.

Искът е процесуално допустим – подаден е от ищеца, в качеството му на заявител по ч.гр.д.№ 597/2021г. по описа на РС П., в преклузивния едномесечен срок по чл. 415, ал. 1 вр. с ал.4 от ГПК, за спазването на който съдът следи служебно /арг.т. 5а от ТР № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС/.

Процесното ПТП е настъпило на 16.12.2015г. Ето защо са приложими разпоредбите на чл.213 КЗ /отм./ вр. с чл.274 КЗ /отм./, действащи към тази дата. Съгласно чл.213 ал.1 КЗ /отм./ застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу виновния за увреждането от деня на плащането на застрахователното обезщетение до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Регресното право на платилия обезщетение застраховател може да се осъществи както срещу прекия причинител на вредата /деликвентът/ по чл.45 ЗЗД, така и срещу възложителят на работата, от която са произлезли вреди /по чл.49 ЗЗД/, или срещу собственикът на вещта, от която са произлезли вредите/чл.50 ЗЗД/.В конкретния случай ищецът като застраховател твърди, че е встъпил в правата на застрахования при условията на чл.274 КЗ /отм./, като твърди в исковата молба, че ответната страна е причинила имуществени вреди с противоправно поведение, изразяващо се в управление на автомобила като неспособен водач и при несъобразена скорост, както и с концентрация на алкохол в кръвта над 1,2 промила.

Неоснователно е оспорването на въззивника, че съдът не е обсъдил всички доказателства по делото. От техния анализ се установява, че е налице основание за въззиваемата страна за суброгиране в правата на увреденото лице срещу прекия причинител на вредата.

При имуществените застраховки разпоредбата на чл. 274, ал.1 от КЗ /отм./ предвижда възможността за застрахователя да встъпи в правата на

застрахования след изплащане на застрахователната сума. Налице е встъпване в правата на увредения кредитор от страна въззиваемото дружество в хипотезата на управление на МПС от въззивника при липса на съответното свидетелство за управление, т.е. като неправопособен водач. Основателността на така предявения регресен иск предполага съществуването на предходно деликтно правоотношение с всички елементи от фактическия му състав, за да възникне валидно задължение на длъжника – в настоящето производство ответника да възстанови причинените имуществени вреди /чл. 45 ЗЗД/. Регресното право е самостоятелно и основателността му се обуславя от валидността на предходно материално правоотношение, по което регресния ищец да е изпълнил чуждо задължение и да се е суброгирал в правата на кредитора и наред с това осъществяване на някое от изброените в чл.274 КЗ /отм./ основания.

В случая въззивника е длъжник по облигационно материално правоотношение – непозволено увреждане – чл.45 от ЗЗД, доколкото от събраните доказателства /протокол за ПТП, САТЕ/ се установява, че е осъществил деяние /действие/, което е противоправно. Събраните доказателства по делото установиха неспазване от ответника на правилата за движение по пътищата, изразяващ се в управление на автомобил при неспазване на пътните условия и по-специално на нормативно установените правила по ЗДВП – чл.20 и сл., според които водачите на ППС са длъжни във всеки един момент на при управление на автомобил да го контролират и управляват със скорост, съобразена с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие.

С оглед на установените щети по увредения автомобил и данните от протокола за ПТП вещото лице категорично установява описания в експертизата механизъм на ПТП, което недвусмислено сочи за осъществено от въззивника противоправно деяние, изразяващо се в неспазване на правилата за движение по пътищата, установени в ЗДВП.

Според съдебната практика констатациите в протокола за ПТП, в който съставилите го полицейски служители са отразили факти и обстоятелства, които са установили лично и непосредствено, в тази част разполага с материалната доказателствена сила на официалния свидетелстващ документ, като отразените констатации в тази част обвързват съда. Установи се от отразеното в протокола за ПТП, че ответника е управлявал лек автомобил като неправопособен водач и при неспазване на правата за движение при извършване на маневра - губи контрол върху управлявания автомобил и след удар в неподвижно препятствие извън платното се придвижва наляво и се удря в задната част на паркиран лек автомобил, марка Пежо, с рег.№ Е**ВВ. При удара са причинени имуществени вреди на трето лице /в тази насока неоспорените писмени доказателства – уведомление за щета, опис и оценка на щета/. Причиненият вредоносен резултат е в пряка причинно-следствена връзка с деянието / в тази насока изводите от съдебно - автотехническа експертиза/, тъй като кредитираните в съвкупност доказателства сочат на извода, че вредите по увредения автомобил са неизбежно, закономерно следствие от настъпилото ПТП, в резултат на противоправно поведение на ответната страна. Не се оспори по делото и наличието на вина в поведението на въззивника /презумцията на чл. 45, ал. 2 от ЗЗД за наличието на субективния елемент не е оборена от ответната страна, в чиято тежест е опровергаването й/, с което е осъществен състава на чл. 45 от ЗЗД от страна на ответника. Налице са всички предпоставки за ангажиране на деликтната отговорност на последния, което от своя страна рефлектира и върху извода за основателност и на регресния иск на ищеца, встъпил в правата на

удовлетворения кредитор, в случая в хипотезата на управление на автомобила от ответника като неправоспособен водач – арг. чл.274, ал.2 КЗ /отм./. От въззивника не са представени доказателства, че към датата на ПТП е бил правоспособен водач. Отразяването на това обстоятелство в протокола за ПТП има свидетелстващо значение, тъй като е факт, удостоверява от полицейските служители при проверката на място. Основание за регрес в случая е не установено управление на автомобила с алкохол в кръвта над определени стойности, за което няма доказателства по делото, а на другото алтернативно основание за регрес според чл.274, ал.2 КЗ /отм./ - управление от неправоспособен водач.

Фактът на встъпване в тези права от застрахователя се установява и от заплатеното застрахователно обезщетение на собственика на увреденото имущество – преводно нареждане от 20.05.2016г. /л.24 - РС/.

По изложеното искът е доказан по основание.

Основателни са оспорванията на въззивника относно размера на иска. Според приетата САТЕ се установява, че размера на причинените имуществени вреди на увредения автомобил марка Пежо, с рег.№ Е**ВВ са в размер на 2 843,07 лева, от които 2360,89 лв. без ДДС, с ДДС – 2833,07 лв. и 10 лв. разноски за ликвидационна дейност.

Независимо от това в мотивите и в диспозитива искът е приет за основателен изцяло в заявения от ищеца размер. Горното налага отмяна на решението, в частта, с която искът е уважен над сумата от 2 843,07 лева, от които 2833,07 лв. с ДДС и 10 лв. ликвидационни разноски. Над този размер до уважения от 2923,74 лв. искът е неоснователен, като недоказан по размер.

Неоснователно е възражението на въззивника за погасяване на вземането по давност. Процесното вземане се погасява с общата пет годишна давност – арг. чл.110 ЗЗД. При суброгиране в правата на кредитора давността започва да тече от датата на плащане или в случая това е 20.05.2016г. За процесното вземане на 21.04.2021г., т.е. преди изтичане на петгодишния срок, считано от плащането, е подадено заявление по чл.410 ГПК.

С Решение № 118 от 12.12.2019г. на ВКС по т. д. № 2288/2018 г., II т. о., ТК, докладчик съдията Петя Хорозова е допуснато касационно обжалване по въпроса дали при подадено заявление по чл.410 ГПК се прекъсва давността и от кой момент. С решението е възприето, че при спазен едномесечен срок по чл. 415 ГПК за предявяване на иска по чл. 422 ГПК, прекъсването на давността от момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение възниква само ако изпълнението е предприето действително незабавно, респективно в разумен срок и при липса на бездействие от страна на кредитора. С други думи – при подадената заповед за изпълнение по чл.410 ГПК давността се прекъсва, считано от датата на подаване на заявлението, в случаите когато е предявен иск по чл.422 ГПК вр. с чл.415 ГПК в указания от заповедния съд едномесечен срок от съобщаването, независимо от вида му, така както е в случая. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК за същото по основание и размер вземане е подадено на 21.04.2021г. В едномесечния срок по чл.415, ал.1, т.3 вр. с ал.4 ГПК е предявен иск, независимо от вида му, за установяване на вземането, поради което с оглед на цитираната съд.практика, давността се счита прекъсната от подаване на заявлението и в случая от суброгирането до подаване на заявлението по чл.410 ГПК не е изтекъл необходимият петгодишен срок за погасяване по давност.

По разноските:

С оглед частичната основателност на въззивната жалба първоинстанционното решение следва да се отмени и в частта на присъдените на ищцовото дружество разноски. При частична основателност на иска на страните се дължат разноски, съобразно с уважената, респ. с отхвърлената

част. На ищеца в първоинстанционното производство се дължат разноси в размер на 1139,28 лв., съобразно уважената част от иска. Ето защо, в частта за разноските за сумата над 1139,28 лв. решението следва да се отмени. Независимо от частичната основателност на иска на ответника в първоинстанционното производство разноси не се дължат, тъй като такива не са доказани за направени по основание и размер.

По въззивното производство и двете страни са поискали разноси. С оглед частичната неоснователност на оспорването на въззиваемата страна се дължат разноси, съобразно отхвърлената част или в случая сумата от 519,91 лв. /при направени от тази страна общо разноси от 534,66 лв.-434,66 лв. за особен представител и 100 лв. за юрисконсулт/. На въззиваемата страна разноси пред настоящата инстанция не се дължат, тъй като такива не са доказани, че са направени по основание и размер.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 97/03.04.2023г., постановено по гр.д. № 49/2022г. по описа на РС П., в частта, с която К. Д. П., с ЕГН *****, с адрес: гр.П., ул.*** е осъден да заплати на ЗАД“Армеец“ АД, ЕИК: 121076907, сумата над 2 843,07 /две хиляди осемстотин четиридесет и три лева и седем стотинки/лева, дължимо застрахователно обезщетение и ликвидационни разноси по регресна претенция по щета № 24215030100113 за вреди от ПТП от 16.12.2015г. и в частта за разноските за сумата над 1139,28 лв. и вместо това **ПОСТАНОВЯВА**:

ОТХВЪРЛЯ като НЕОСНОВАТЕЛЕН предявения от ЗАД“Армеец“ АД, ЕИК: 121076907 срещу К. Д. П., с ЕГН *****, с адрес: гр.П., ул.*** осъдителен иск за сумата над 2 843,07 лв., дължимо застрахователно обезщетение и ликвидационни разноси по регресна претенция по щета № 24215030100113 за вреди от ПТП от 16.12.2015г. до уважения размер от 2923,74 лв.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 97/03.04.2023г., постановено по гр.д. № 49/2022г. по описа на РС П. в останалата част.

ОСЪЖДА К. Д. П., с ЕГН *****, с адрес: гр.П., ул.*** да заплати на ЗАД“Армеец“ АД, ЕИК: 121076907 сумата от 519,91 /петстотин и деветнадесет лева и деветдесет и една стотинки/ лв. направени разноси във въззивното производство.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____